

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ 0208/

743

กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. 10300

22 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง นโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทแห่งชาติด้านสิทธิมนุษยชน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร 0506/2242 ลงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2550

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทแห่งชาติด้านสิทธิมนุษยชน

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงศึกษาธิการทบทวนความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทแห่งชาติด้านสิทธิมนุษยชน ที่ได้เสนอเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2549 ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการขอยืนยันความเห็นสนับสนุนนโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทแห่งชาติด้านสิทธิมนุษยชน เนื่องจากเป็นแผนที่เน้นการสนับสนุนให้กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ มีความเสมอภาคทางการศึกษา มีเสรีภาพทางความคิดและความเชื่อ เคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแผนปฏิบัติการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อรองรับนโยบายรัฐบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550-2551 ทั้งนี้ ขอให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมรวมทั้งปรับแก้สาระบางประการในนโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทแห่งชาติด้านสิทธิมนุษยชน รายละเอียดดังเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิจิตร ศรีสอ้าน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร 0 2628 5638-9 ต่อ 44 โทรสาร 0 2281 9413

ข้อเสนอความเห็นต่อนโยบายและแผนปฏิบัติการแม่บทแห่งชาติด้านสิทธิมนุษยชน
ของ กระทรวงศึกษาธิการ

2.1 แผนยุทธศาสตร์สิทธิมนุษยชนด้านการศึกษา

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	มาตรการ/แนวทาง/วิธีการ	ระยะเวลา (ปี)	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อคิดเห็น
การปรับเชิง โครงสร้าง/ กลไก/ กฎหมาย / การบริหาร / นโยบาย	1. การทบทวน นโยบายด้านการ จัดการศึกษาของ ชาติ	1.1 ทบทวนสาระของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ ฉบับ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉ.2) พ.ศ. 2545 โดยเฉพาะแนวทางที่จะทำให้ประชาชนได้เข้า มีส่วนร่วมและมีบทบาทในการจัดการศึกษา ขอปรับเป็น 1.1 ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการเพื่อให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	1	- ศธ. - ยธ. - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา	พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ให้ความสำคัญกับ การจัดการศึกษาโดยระบุในมาตรา 12 ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน ฯลฯ มีสิทธิในการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน และ มาตรา 14 ให้บุคคลหรือ สถาบันสังคมซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับสิทธิประโยชน์ตามควรแก่กรณี เช่น เงินอุดหนุน จากรัฐหรือการลดหย่อน ยกเว้นภาษี เป็นต้น
	2. การถ่ายโอน อำนาจการบริหาร และจัดการ การศึกษาจาก ส่วนกลางไปยัง ส่วนภูมิภาคและ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	2.1 เร่งรัดการถ่ายโอนอำนาจการบริหารและ จัดการการศึกษารวมทั้งงบประมาณของ ศธ. ไปยัง เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง และให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาได้ ตามความพร้อม ขอปรับเป็น 2.1 เร่งรัดการจัดระบบการกระจายอำนาจด้าน วิชาการ การบริหารงานบุคคล งบประมาณ และ การจัดการทั่วไป สำหรับเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษา รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจัดการศึกษาได้ตามความพร้อม	1	- ศธ. - มท. - องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา และยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ
	3. การจัดทำ แผนปฏิบัติการ แม่บทด้วยสิทธิ มนุษยชนด้าน การศึกษา	3.1 ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการแม่บทว่าด้วย สิทธิมนุษยชนขององค์กรสหประชาชาติที่ถือว่า การจัดการศึกษาจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการ เคารพในสิทธิเสรีภาพ เสมอภาคและภราดรภาพ ของประชาชน	1	- ศธ. - ยธ. - สนง.คณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ รวมทั้ง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการศึกษา	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ปัจจุบัน เปลี่ยนชื่อเป็น “สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา” และเป็นหนึ่งในองค์กรหลักภายใต้ กระทรวงศึกษาธิการ

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	มาตรการ/แนวทาง/วิธีการ	ระยะเวลา (ปี)	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อคิดเห็น
การส่งเสริม / สนับสนุน	1. การรณรงค์ / เผยแพร่ / ปลุก จิตสำนึก / ปรับ เจตคติเจ้าหน้าที่ รัฐและประชาชน	1.1 ปรับเจตคติเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนทุกคน ให้เห็นคุณค่าของการศึกษาและความจำเป็นในการ ทำให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	2	- ศธ. - มท. - สนง. คณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษา	
		1.2 รณรงค์และเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งสร้างจิตสำนึกให้รัฐและประชาชนตระหนัก ถึงสิทธิและหน้าที่ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของบุคคล	2	- ศธ. - มท. - สนง. คณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษา	
	2. การปฏิรูป หลักสูตรและ กระบวนการ การเรียนการสอน	2.1 ปฏิรูป ระบบการเรียนการสอนโดยบรรจุ หลักสูตร "สิทธิมนุษยชนและการคุ้มครองสิทธิ มนุษยชน" ไว้ในการเรียนการสอนในทุกระดับและ ทุกระดับการศึกษา ขอปรับเป็น 2.1 ให้สอดแทรกเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ "สิทธิ มนุษยชนและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน" ไว้ใน หลักสูตรทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา	2	- ศธ. - ยธ. - สนง. คณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการศึกษา	รวมกลยุทธ์ ที่ 2 , 3, และ 5 เข้าด้วยกันและ เปลี่ยนเป็น "การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการ เรียนการสอน"

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	มาตรการ/แนวทาง/วิธีการ	ระยะเวลา (ปี)	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อคิดเห็น
	3. ส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของสถานศึกษาในการบริหารและจัดการศึกษา	3.1 สนับสนุนและส่งเสริมให้มีหลักสูตรและเนื้อหา รวมทั้งกระบวนการเรียนการสอนที่อยู่บนพื้นฐานของความหลากหลายทางวัฒนธรรมโดยเปิดกว้างให้ผู้เรียนมีเสรีภาพในทางความคิด ความเชื่อ รวมทั้งการแสดงออกซึ่งความคิดอย่างปราศจากการครอบงำหรือบังคับ ขอปรับเป็น 2.2 ปรับกระบวนการเรียนการสอน ให้มีความสำคัญกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยเปิดกว้างให้ผู้เรียนมีเสรีภาพทางความคิด ความเชื่อ รวมทั้งการแสดงออกซึ่งความคิดอย่างปราศจากการครอบงำหรือบังคับ	2	- ศธ. - สทศ. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา	1. การจัดระบบการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ถือเป็นการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของสถานศึกษา จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดเป็นกลยุทธ์ 2. มาตรการนี้ ตอบสนองกลยุทธ์ที่ 2 การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน
	4. ส่งเสริมสิทธิการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	4.1 ส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัว ชุมชนและสถาบันศาสนามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการรวมทั้งสภาพปัญหาในชีวิตจริงของผู้เรียน	2	- ศธ. - วธ. - มท. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - สถาบันศาสนา	
	5. การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น	5.1 สนับสนุนให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่นเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและความสนใจ รวมทั้งการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข	1	- ศธ. - มท. - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	สาระได้ปรากฏในกลยุทธ์ที่ 2 การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน มาตรการ 2.2 แล้ว

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	มาตรการ/แนวทาง/วิธีการ	ระยะเวลา (ปี)	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อคิดเห็น
การปกป้อง / คุ้มครอง	1. จัดตั้งกองทุน เพื่อส่งเสริมและ คุ้มครองสิทธิ ทางด้าน การศึกษา	4.1 จัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาครูและบุคลากร ทางการศึกษา ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน และมีขอบเขตครอบคลุมถึงพนักงานครูเทศบาล และบุคลากรทางการศึกษาของ อปท. 4.2 สนับสนุนงบประมาณจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยรัฐ ขอปรับเป็น 1.1 จัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มี คณะกรรมการบริหารกองทุน และมีขอบเขต ครอบคลุมถึงพนักงานครูเทศบาลและบุคลากร ทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1	- ศธ. - มท. - กค. - องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	
		1.2 จัดให้มีกองทุน / แหล่งเงินทุน เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาและค่าครองชีพแก่ผู้เรียน	1	- ศธ. - กค.	เพื่อให้กับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้รับโอกาสทาง การศึกษามากขึ้น
		1.3 จัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	5	- ศธ.	
การติดตาม และ ประเมินผล	1. ส่งเสริมการ ติดตามและ ตรวจสอบ มาตรฐานวิชาชีพ ครู	1.1 มีองค์กรอิสระดำเนินการกำหนดมาตรฐาน วิชาชีพครู รวมทั้งออกและเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพครูและผู้บริหารการศึกษา	1	- ศธ. - องค์กรภาคเอกชน	พ.ร.บ.สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2546 กำหนดให้สภาครูและบุคลากรทางการศึกษาหรือครู สภาทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิก ถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติ ตามมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งการ พัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหาร การศึกษา จึงไม่จำเป็นต้องมีองค์กรภาคเอกชนร่วม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

2.2 แผนยุทธศาสตร์สิทธิมนุษยชนด้านวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	มาตรการ/แนวทาง/วิธีการ	ระยะเวลา (ปี)	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อคิดเห็น
การปรับเชิงโครงสร้าง/กลไก/กฎหมาย/การบริหาร/นโยบาย	1. ปรับแก้ นโยบายให้เกิด บูรณาการด้าน วัฒนธรรมใน แผนระดับชาติ	1.1 บูรณาการนโยบายเรื่องสิทธิมนุษยชนด้านวัฒนธรรมเข้ากับการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในทุกสาขาและทุกกลุ่มเป้าหมาย	5	- ศธ. - วธ. - สำนัก นายกรัฐมนตรี	เจ้าภาพหลักควรเป็นกระทรวงวัฒนธรรมหรือสำนักงานรัฐมนตรี โดย กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานเสริม

2.3 แผนยุทธศาสตร์สิทธิมนุษยชาติด้านอาชีพ

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	มาตรการ/แนวทาง/วิธีการ	ระยะเวลา (ปี)	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อคิดเห็น
การส่งเสริม / สนับสนุน	2. จัดหาแหล่งทุนด้านการประกอบอาชีพกับทุกกลุ่มประชาชน	2.2 สนับสนุนทุนการประกอบอาชีพแก่ประชาชนทุกกลุ่ม	3	- กค. - สถาบันการศึกษา	การจัดหาและสนับสนุนทุนเพื่อประกอบอาชีพควรเป็นภารกิจของกระทรวงแรงงาน โดยสถาบันการศึกษาเป็นแหล่งฝึกอบรม

2.4 แผนยุทธศาสตร์สิทธิมนุษยชาติด้านสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์	มาตรการ/แนวทาง/วิธีการ	ระยะเวลา (ปี)	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อคิดเห็น
การส่งเสริม / สนับสนุน	3. ส่งเสริมบุคลากรทางการแพทย์	6.3 สนับสนุนให้องค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการผลิตบุคลากรด้านสาธารณสุขให้มากขึ้น โดยมีกลไกในการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ ตลอดจนทำการศึกษาวิจัยสร้างองค์ความรู้เผยแพร่และส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ มีความตื่นตัวในด้านการดูแลป้องกันและรักษาสุขภาพของตนเองโดยบุคลากรในชุมชน	5	- สธ.	ขอเพิ่ม กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานร่วม เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาบางแห่งมีภารกิจในการบริการทางการแพทย์และความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ